

رئیس

بسمه تعالی

«آیین‌نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته دانشگاه تهران»

مقدمه:

با استناد به قانون اهداف، وظائف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب ۱۳۸۳/۵/۱۸ مجلس شورای اسلامی و در اجرای مفاد ماده ۲ سیاست‌ها و ضوابط اجرایی حاکم بر آمایش آموزش عالی در کشور، موسوم به طرح آمایش، مصوب ۱۳۹۴/۱۲/۱۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی و همچنین بر اساس آیین‌نامه دوره‌های تحصیلی دانشگاهها، ابلاغی از طرف وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به شماره ۲/۴۳۰۶۹ مورخ ۱۳۹۷/۳/۱، آیین‌نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته به شرح زیر تدوین و به اجراء گذاشته می‌شود.

بخش اول: اهداف و تعاریف

ماده (۱) هدف:

هدف از تدوین این آیین‌نامه، انتظام بخشیدن به امور تحصیلی دانشجویان، ایجاد و حفظ وحدت رویه در فعالیتهای آموزشی و پژوهشی واحدهای دانشگاه و اجرای هماهنگ برنامه‌های آموزشی به منظور تربیت نیروی انسانی متخصص، متعهد و آشنا به آخرین دستاوردهای علمی است.

ماده (۲) اختصارات و تعاریف:

۱. وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
۲. دانشگاه: دانشگاه تهران
۳. آموزش رایگان: آموزش دانشجو در طول سنوات مجاز دوره تحصیلی، بدون پرداخت شهریه در دانشگاه است. در صورتی که دانشجوی مشمول آموزش رایگان ملزم به پرداخت شهریه شود، تعرفه آن مطابق دانشجویان شهریه پرداز نوبت دوم دانشگاه می‌باشد.
۴. شورا: منظور شورای آموزشی دانشگاه است که برای سیاستگذاری، برنامه‌ریزی کلان و ایجاد هماهنگی در امور آموزشی دانشگاه در حوزه معاونت آموزشی تشکیل می‌شود.

رئیس

۵. دانشجویی که در یکی از رشته های دوره کارشناسی ارشد برابر ضوابط معین پذیرفته شده و پس از ثبت نام مشغول به تحصیل است.
۶. دانش آموخته: فردی است که یکی از رشته های مصوب دوره کارشناسی ارشد را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی آن دوره را دریافت کند.
۷. حضوری: شیوه ای از پذیرش که دانشجوی به صورت تمام وقت در فعالیت های تحصیلی دانشگاه شرکت می کند.
۸. غیر حضوری: شیوه ای از پذیرش که دانشجوی بدون حضور در دانشگاه در فعالیت های تحصیلی دانشگاه شرکت می کند.
۹. نیمسال تحصیلی: بازه زمانی تعیین شده که شامل ۱۶ هفته آموزش و ۲ هفته امتحانات پایانی است.
۱۰. برنامه درسی: مجموعه به هم پیوسته ای از دروس هر رشته تحصیلی که هدف مشخصی را دنبال می کند و مصوب شورای عالی برنامه ریزی وزارت/ شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه است.
۱۱. واحد درسی: ارزش مقداری درسی که مفاد آن برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی یا آزمایشگاهی ۳۲ ساعت، کارگاهی یا عملیات میدانی (بازدید علمی) ۴۸ ساعت، کارورزی یا کار در عرصه ۶۴ ساعت و کارآموزی ۱۲۰ ساعت، در یک نیمسال تحصیلی که بر اساس برنامه درسی مصوب اجراء شود.
۱۲. درس جبرانی: درسی که با تایید گروه آموزشی، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجوی، در آغاز دوره تحصیلی، ضروری تشخیص داده شود.
۱۳. مشروطی: وضعیت تحصیلی که دانشجوی در یک نیمسال، معدل کمتر از حد نصاب تعیین شده را کسب کند.
۱۴. مرخصی تحصیلی: مدت زمان مشخصی که دانشجوی، برابر ضوابط معین، موقتاً به تحصیل اشتغال ندارد.
۱۵. انصراف تحصیلی: فرآیندی که دانشجوی خود خواسته از ادامه تحصیل خودداری کند.
۱۶. رشته تحصیلی: شاخه ای از دانش که به لحاظ موضوع قلمروی مشخص و متمایز از دیگر شاخه های علمی دارد و منجر به احراز دانش تخصصی، مهارت یا کارآمدی معینی می شود.
۱۷. کارشناسی ارشد: دوره تحصیلی که پس از دوره کارشناسی آغاز می شود و شامل ۲۸ تا ۳۲ واحد درسی است.
۱۸. گروه آموزشی: بنیادی ترین واحد سازمانی دانشگاه، متشکل از شماری عضو هیأت علمی با تخصص مشترک در یک رشته علمی خاص یا چند رشته متجانس که به منظور ایجاد و اجرای آن رشته تحصیلی در دانشگاه تشکیل می شود.
۱۹. شیوه تحصیل آموزشی - پژوهشی: شیوه ای که دانشجوی علاوه بر گذراندن واحدهای درسی، باید پایان نامه نیز بگذراند.
۲۰. شیوه تحصیل آموزشی: شیوه ای که دانشجوی پس از گذراندن واحدهای درسی و بدون گذراندن پایان نامه دانش آموخته می شود.

رئیس

۲۱. پایان نامه: مستند علمی است در فرآیند تحصیل دانشجو از طریق تحقیق در یک حوزه معین از رشته یا گرایش تحصیلی و با راهنمایی استاد/ استادان راهنما بر اساس استانداردهای پژوهشی تدوین می‌شود.
۲۲. استاد راهنما: یکی از اعضای هیأت علمی دانشگاه که بر اساس «مقررات مربوط» مسئولیت راهنمایی دانشجو را در انجام پایان نامه بر عهده دارد.
۲۳. استاد مشاور: از اعضای هیأت علمی یا متخصصان و پژوهشگران داخل و یا خارج از دانشگاه که مسئولیت مشاوره دانشجو را در انجام پایان نامه بر عهده دارد.
۲۴. هیأت داوران: اعضای هیأت علمی یا افراد متخصص دارای صلاحیت دانشگاهی که برای ارزیابی کمی و کیفی پایان نامه دانشجو مطابق «دستورالعمل مصوب دانشگاه»، برگزیده می‌شوند.
۲۵. دانشکده/ موسسه/ مرکز: مجموعه‌ای متشکل از چندین گروه آموزشی است.
۲۶. پردیس: مجموعه‌ای متشکل از چندین دانشکده و یا گروه آموزشی است.

ماده ۳) شرایط ورود به دوره کارشناسی ارشد:

- داشتن صلاحیت علمی و عمومی ورود به دوره برابر ضوابط
  - دارا بودن مدرک رسمی پایان دوره کارشناسی پیوسته و ناپیوسته مورد تایید وزارت
  - قبولی در آزمون ورودی و یا کسب پذیرش از دانشگاه طبق مقررات
- تبصره: پذیرش دانشجویان مشمول مقررات استعدادهای درخشان طبق مصوبات شورای هدایت استعداد درخشان وزارت و شیوه‌نامه دانشگاه انجام می‌پذیرد.

بخش دوم: ضوابط و مقررات آموزشی

- ماده ۴) آموزش در دانشگاه، به صورت نظام واحدی و به زبان فارسی است.
- تبصره: دانشگاه می‌تواند برنامه درسی مصوب را با رعایت ضوابط و مقررات به زبان غیر فارسی ارائه کند.
- ماده ۵) دانشگاه، برنامه‌های آموزشی و درسی را اجراء می‌کند که مصوب وزارت باشد یا براساس آیین‌نامه واگذاری اختیارات، به تصویب شورای برنامه‌ریزی دانشگاه رسیده باشد.
- ماده ۶) مدت مجاز تحصیل در دوره کارشناسی ارشد، دو سال (چهار نیمسال) است.

رئیس

تبصره: در صورتی که دانشجوی مشمول آموزش رایگان در مدت مقرر دانش‌آموخته نشود، دانشگاه اختیار دارد مدت تحصیل وی را حداکثر تا دو نیمسال افزایش دهد. تحصیل در نیمسال پنجم رایگان و پس از آن با پرداخت شهریه طبق تعرفه مصوب هیأت امنای دانشگاه خواهد بود.

ماده (۷) تعداد واحدهای درسی در دوره کارشناسی ارشد، حداقل ۲۸ و حداکثر ۳۲ است که از این تعداد، ۴ تا ۶ واحد مربوط به پایان نامه می‌باشد.

تبصره: معادل‌سازی و پذیرش واحدهای درسی گذرانده شده دانشجوی، طبق «شیوه نامه مصوب دانشگاه» امکان‌پذیر است.

ماده (۸) دانشجو موظف است در هر نیمسال تحصیلی حداقل ۸ و حداکثر ۱۴ واحد درسی را انتخاب کند.

تبصره ۱: اگر دانشگاه با حذف مجاز درسی موافقت کند به گونه‌ای تعداد واحدهای انتخابی در یک نیمسال کمتر از ۸ شود، آن نیمسال در سنوات تحصیلی دانشجو محاسبه می‌شود و چنانچه دانشجو مشروط شود یک نیمسال مشروطی برای وی لحاظ خواهد شد.

تبصره ۲: در شرایط خاص حذف تمام دروس یک نیمسال تحصیلی با درخواست دانشجو و تایید شورای آموزشی دانشکده/ پردیس پیش از آغاز آزمون پایانی نیمسال و با احتساب در سنوات تحصیلی، امکان‌پذیر است.

ماده (۹) چگونگی و ترتیب ارائه دروس هر رشته یا گرایش تحصیلی با رعایت پیش نیاز هر درس، طبق برنامه مصوب، بر عهده دانشکده/ گروه آموزشی است.

ماده (۱۰) تعداد واحدهای جبرانی به تشخیص دانشکده/ گروه آموزشی، حداکثر ۱۲ واحد از میان دروس دوره کارشناسی است.

تبصره ۱: برای گذراندن دروس جبرانی کسب نمره حداقل ۱۲ الزامی است، اما نمره مذکور در میانگین نیمسال و میانگین کل دانشجو محاسبه نمی‌شود. هزینه دروس جبرانی در صورت تشکیل کلاس جداگانه، طبق تعرفه مصوب هیأت امنای دانشگاه از دانشجو دریافت می‌شود.

ماده (۱۱) تحصیل همزمان در دو رشته/ مقطع ممنوع است.

ماده (۱۲) برنامه ریزی و تصمیم‌گیری درباره چگونگی زمان حذف و اضافه، حذف اضطراری، اعلام و ثبت نمره، تاریخ تجدید نظر و غیره مطابق تقویم آموزشی دانشگاه خواهد بود.

رئیس

ماده ۱۳) برگزاری آزمون کتبی برای دروس نظری الزامی است. نمره ارزشیابی هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می‌شود. حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۲ و میانگین کل قابل قبول در هر نیمسال ۱۴ است.

ماده ۱۴) حضور دانشجو در تمام جلسات درس و در جلسه آزمون پایانی الزامی است.

تبصره ۱: اگر دانشجو در نیمسال تحصیلی، در یک درس بیش از ۳ جلسه از ۱۶ جلسه غیبت کند یا در جلسه آزمون پایان نیمسال همان درس حاضر نشود، نمره آن درس صفر خواهد شد. چنانچه به تشخیص کمیسیون موارد خاص دانشگاه، غیبت دانشجو موجه باشد، نمره صفر از مجموع درس‌های آن نیمسال حذف مجاز خواهد شد.

تبصره ۲: چگونگی حضور دانشجو در جلسات کلاس درس، در دوره های الکترونیکی را «آیین‌نامه مصوب دانشگاه» مشخص می‌کند.

ماده ۱۵) اگر میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۴ باشد، دانشجو در آن نیمسال مشروط است. چنانچه دانشجویی در طی دوره، دو نیمسال متوالی یا متناوب مشروط شود از تحصیل محروم خواهد شد.

ماده ۱۶) دانشجو می‌تواند در دوره تحصیل با رعایت سقف سنوات مجاز، از یک نیمسال مرخصی تحصیلی با احتساب در سنوات استفاده کند.

تبصره: استفاده از مرخصی تحصیلی بدون احتساب در سنوات، در مواردی چون بارداری و زایمان، بیماری، ماموریت همسر یا والدین و ...، منوط به تایید مراجع ذیربط و بر اساس «شیوه نامه مصوب دانشگاه» امکان‌پذیر است.

ماده ۱۷) ثبت نام نکردن دانشجو در هر نیمسال تحصیلی، انصراف از تحصیل محسوب می‌شود.

ماده ۱۸) دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست خود را به معاونت آموزشی دانشکده/ پردیس ارائه دهد. دانشجو می‌تواند تنها یک بار و حداکثر تا دو ماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای خود را پس بگیرد. پس از انقضای این مهلت، حکم قطعی انصراف از تحصیل وی صادر می‌شود.

ماده ۱۹) تغییر رشته و انتقال در دوره کارشناسی ارشد ممنوع است.

ماده ۲۰) دانشجو موظف است تا پایان نیمسال سوم تحصیلی، طرح پیشنهادی پایان نامه خود را به تصویب دانشکده/ گروه آموزشی برساند. شرایط و نحوه انتخاب استاد راهنما و مشاور بر اساس «شیوه نامه مصوب» دانشگاه انجام می‌شود.

رئیس

ماده (۲۱) دانشجوی پس از تدوین پایان نامه و تایید استاد راهنما، موظف است با رعایت ضوابط و «مطابق شیوه نامه مصوب دانشگاه»، از پایان نامه خود دفاع کند.

ماده (۲۲) ارزشیابی پایان نامه به صورت کیفی و به شرح زیر انجام می‌شود و نمره آن در میانگین کل دانشجوی محاسبه نمی‌شود.

• عالی (۲۰ - ۱۹)

• خیلی خوب (۱۸/۹۹ - ۱۸)

• خوب (۱۷/۹۹ - ۱۶)

• متوسط (۱۵/۹۹ - ۱۴)

• مردود (کمتر از ۱۴)

ماده (۲۳) ملاک دانش آموختگی، گذراندن کلیه واحدهای دوره، کسب میانگین کل حداقل ۱۴ و موفقیت در دفاع از پایان نامه است.

تبصره ۱: اگر میانگین کل نمرات دانشجوی، پس از گذراندن تمام واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۴ باشد، اجازه دفاع از پایان نامه را ندارد و تنها یک نیمسال با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی مجاز به وی فرصت داده می‌شود تا با اخذ مجدد حداکثر ۸ واحد از درس‌هایی که با نمره کمتر از ۱۴ گذرانده و یا سایر دروس مصوب دوره، میانگین کل خود را به حداقل ۱۴ برساند تا به وی اجازه دفاع از پایان نامه داده شود. در غیر این صورت از تحصیل محروم می‌شود. هزینه دروس انتخابی جهت جبران معدل، مطابق تعرفه مصوب در همان سال، بر عهده دانشجو است.

تبصره ۲: دانشجوی منصرف/ محروم از تحصیل، برابر ضوابط، تنها گواهی گذراندن واحدهای درسی دریافت می‌کند.

ماده (۲۴) تاریخ دانش آموختگی دانشجوی، در شیوه آموزشی و پژوهشی، روز دفاع و کسب درجه قبولی از پایان نامه و در شیوه آموزش الکترونیکی، تاریخ ثبت آخرین نمره درس است.

تبصره: اگر دفاع از پایان نامه با موفقیت صورت گیرد، دانش آموخته موظف است حداکثر ۳ ماه پس از برگزاری جلسه دفاع، اصلاحات اعلام شده از طرف هیأت داوران را اعمال و تحویل استاد راهنما دهد. استاد راهنما نیز حداکثر تا ۱۵ روز پس از دریافت اصلاحات، تایید یا عدم تایید آن را به گروه/دانشکده اعلام می‌کند. پس از مهلت مقرر، تأخیر در انجام فرآیند دانش آموختگی مشمول پرداخت «جریمه مصوب» خواهد شد.

رئیس

بخش سوم: ضوابط و مقررات نظارت بر اجرای آیین نامه

ماده (۲۵) اگر دانشجوی در زمان تحصیل و انجام پژوهش و تدوین پایان نامه مرتکب تخلف علمی (سرقت علمی، جعل، تقلب، کپی برداری و مانند اینها) شود و مراجع ذیربط تخلف وی را تایید کنند، از ادامه تحصیل محروم و اخراج می شود. تبصره: احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام تحصیلات از سوی دانشگاه، موجب ابطال مدرک تحصیلی صادره خواهد شد.

ماده (۲۶) مسئولیت اجرای این آیین نامه بر عهده معاون آموزشی دانشکده/ پردیس و نظارت بر حسن اجراء و تفسیر مفاد آن بر عهده معاون آموزشی دانشگاه است.

این آیین نامه با یک مقدمه، ۲۶ ماده و ۱۴ تبصره در جلسه مورخ ۱۳۹۸/۴/۱۱ شورای آموزشی دانشگاه به تصویب رسید و برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸ و پس از آن لازم الاجراء است و تمام آیین نامه ها و بخشنامه های مغایر با آن لغو و بلا اثر اعلام می شود.

محمود نیلی احمد آبابی
رئیس دانشگاه تهران